

Меморандум
про взаєморозуміння та співпрацю між Харківською обласною радою,
Харківською обласною державною адміністрацією та
благодійним фондом «Розвиток України»

м. Київ

14 вересня 2011 р.

Харківська обласна рада (надалі – ОР) в особі голови обласної ради **Чернова Сергія Івановича**, який діє на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Харківська обласна державна адміністрація (надалі – ОДА) в особі голови обласної державної адміністрації **Добкіна Михайла Марковича**, який діє на підставі Закону України «Про місцеві державні адміністрації», з одного боку, та **благодійний фонд «Розвиток України»** (надалі - **Фонд**) в особі директора **Заболотного Анатолія Олександровича**, який діє на підставі Статуту, з іншого боку,

Надалі окремо також іменуються Сторона, а разом – Сторони.

Преамбула

Визнаючи цінність життя та здоров'я громадян України, усвідомлюючи надзвичайно важку епідемічну ситуацію із захворюваністю на туберкульоз у державі та медичний і соціальний характер цієї проблеми, з метою максимального поєднання і використання зусиль та ресурсів державного, приватного і громадського секторів для дієвої та ефективної боротьби з туберкульозом, довготривалою метою якої є «Україна без туберкульозу»;

беручи до уваги, що ОР має повноваження щодо прийняття у межах, визначених законами, рішень з питань боротьби з епідеміями, затвердження обласного бюджету та внесення змін до нього, а також делегує ОДА повноваження щодо забезпечення відповідно до законодавства розвитку охорони здоров'я в області;

беручи до уваги, що ОДА зокрема реалізує державну політику в галузі охорони здоров'я, здійснює загальне керівництво закладами охорони здоров'я, впроваджує заходи щодо запобігання інфекційним захворюванням, епідеміям та їх ліквідації, організує роботу медичних закладів з надання допомоги населенню;

беручи до уваги, що діяльність Фонду спрямована на забезпечення якісної життєдіяльності людей та вирішення актуальних суспільних проблем із впровадженням кращого досвіду, накопиченого в Україні та за кордоном, та/або створенням унікальних системних рішень; з метою досягнення максимального результату для благоотримувачів кожним своїм проектом та дією;

беручи до уваги, що Фонд є основним реципієнтом Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (надалі – Глобальний фонд) у рамках програми «Зниження захворюваності туберкульозом в Україні за рахунок розширення та покращення доступу до високоякісних послуг з профілактики та лікування туберкульозу» (надалі – Програма), в реалізації якої зацікавлені всі Сторони;

ураховуючи, що Програма реалізується Фондом зокрема із залученням наступних суб-реципієнтів (отримувачів коштів Програми): МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Товариство Червоного Хреста України, Державний департамент України з питань виконання покарань,

Сторони уклали даний Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю (надалі – Меморандум) про наступне:

1. Мета

Метою цього Меморандуму є погодження Сторонами принципів, напрямків, конкретних дій та заходів у рамках співпраці, спрямованої на досягнення запланованих результатів Програми.

2. Принципи

Сторони в рамках співпраці керуються наступними принципами за цим Меморандумом:

А. Ефективність: ми діємо, обираючи найефективніші шляхи подолання епідемії туберкульозу.

Б. Результативність: ми домагаємось високої результативності наших заходів, уникаючи діяльності заради діяльності, й оцінюємо наші результати з максимальною об'єктивністю.

В. Професіоналізм: усі наші дії ґрунтуються на найкращому світовому і вітчизняному досвіді боротьби з епідемією туберкульозу та реалізуються досвідченими професіоналами.

Г. Чесність, відкритість і прозорість: ми чесно звітуємо про нашу діяльність перед громадськістю; будь-які кроки в рамках наведених нижче заходів є відкритими і можуть відстежуватися. При цьому ми докладатимемо необхідних зусиль для захисту інформації, що має конфіденційний характер та ідентифікована нами як така, а також іншої, захищеної законом інформації, зокрема інформації, що стосується персональних даних пацієнтів, тощо.

Д. Добросовісність та відповідальність: ми відповідально підходимо до питання співпраці, реалізуючи наведені нижче заходи добросовісно, своєчасно, із повною віддачею та максимально можливою ефективністю.

Е. Універсальність та прихильність: ми включились у загальну боротьбу з епідемією туберкульозу в Україні та закликаємо інших наслідувати наш приклад. Ми залучаємо для співпраці всі доступні ресурси на локальному, регіональному й національному рівнях. Ми пропагуємо здоровий спосіб життя як найкращий засіб профілактики туберкульозу всіма можливими засобами.

Є. Неупередженість і толерантність: ми здійснюємо співпрацю, оскільки вона спрямована на подолання епідемії туберкульозу в Україні, незважаючи на будь-які політичні чи інші подібні чинники.

И. Компліментарність: наші заходи мають доповнювати один одного, але не дублювати. Ми усвідомлюємо, що своєчасне і належне здійснення заходів однією Стороною, є запорукою належної реалізації заходів іншою Стороною.

3. Напрямки співпраці

Сторони здійснюють співпрацю у рамках наступних напрямів та завдань:

а) Національна та регіональна програми боротьби з туберкульозом, що ефективно реалізуються;

- б) ефективна лабораторна діагностика туберкульозу;
- в) медичне супроводження пацієнтів з випадками туберкульозу відповідно до міжнародних стандартів Всесвітньої організації охорони здоров'я;
- г) поліпшення кадрового потенціалу фтизіатричної служби;
- д) ефективно функціонуюча система моніторингу та оцінки ситуації у сферах, пов'язаних з туберкульозом;
- е) ефективна система виявлення та лікування поєднаної інфекції ТБ/ВІЛ;
- є) розвиток потенціалу держави для ефективної боротьби з туберкульозом.

4. Заходи у рамках співпраці

4.1. Сторони засвідчують свою готовність до співпраці та зобов'язуються реалізувати наступні заходи для досягнення запланованих результатів Програми:

Обласна рада, обласна державна адміністрація	Фонд та його суб-реципієнти
Призначити координатора з реалізації Програми.	Забезпечити технічну допомогу зі сторони відділу з діагностики та лікування туберкульозу Програми.
Розробити план впровадження Програми.	Забезпечити технічну допомогу зі сторони відділу діагностики та лікування туберкульозу, керівників Програми, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Товариства Червоного Хреста України, Державного департаменту України з питань виконання покарань.
Розробити план підготовки медичних працівників по проблемах туберкульозу, з урахуванням участі у тренінгах, передбачених Програмою.	Забезпечити навчання на тренінгах: лікарів; лікарів-лаборантів; середнього медичного персоналу; медичних сестер Товариства Червоного Хреста України. Надати технічну допомогу відділом діагностики та лікування туберкульозу Фонду, МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Сприяти проведенню тренінгів з питань профілактики та діагностики туберкульозу, інфекційного контролю, підготовки мультидисциплінарних команд, з питань моніторингу і оцінки протитуберкульозних заходів та інше в рамках Програми, забезпечуючи участь відповідних співробітників у тренінгах.	Забезпечити проведення тренінгів з питань профілактики та діагностики туберкульозу, інфекційного контролю та інше у рамках Програми Глобального фонду, які організовує МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр

	контролю за туберкульозом МОЗ України».
Враховуючи дані національного плану моніторингу й оцінки заходів з протидії захворюванню на туберкульоз, розробити та затвердити відповідний обласний план та щорічно здійснювати його коригування.	Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Розробити та затвердити на рівні управління охорони здоров'я щорічний план моніторингових візитів у регіоні.	Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Забезпечити якісну та достовірну звітність щодо захворювання на туберкульоз відповідно до затверджених звітно-облікових форм, а також надання оперативної інформації в рамках Програми.	Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Забезпечити належну роботу, підтримку та реалізацію повноважень регіональними організаційно-методичними відділами (кабінетами) протитуберкульозної служби.	Розробити та надати пропозиції щодо внесення змін до Наказу МОЗ від 23.02.2000 № 33 «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я» (ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України»). Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Проводити щоквартально аналіз індикаторних показників з метою досягнення результатів виконання Програми.	Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Надавати інформацію співробітникам Фонду за матеріалами звітно-облікової документації під час здійснення кураторських візитів.	Забезпечити співробітниками Фонду конфіденційність даних, що отримуються у процесі діяльності.
Забезпечити належний та якісний звітно-обліковий процес в області, включаючи ресурси, необхідні для ведення електронного реєстру хворих на туберкульоз та прийняття на баланс медичних закладів звітно-облікових форм з туберкульозу.	Забезпечити закупівлю техніки для ведення електронного реєстру хворих на туберкульоз, покриття витрат на Інтернет, потреб області у звітно-облікових формах, навчання фахівців відповідно до бюджету Програми за кошти Фонду. Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Розробити та затвердити план оптимізації	Забезпечити технічну допомогу спеціалістом

лабораторної мережі з діагностики туберкульозу.	з лабораторної діагностики туберкульозу Фонду, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс – лабораторії.
Визначити та узгодити з Фондом лабораторій II-III рівня, які будуть проводити дослідження з діагностики туберкульозу, з метою оснащення їх обладнанням, у рамках реалізації Програми. Узгодити необхідні ресурси та джерела фінансування для організації ремонтних робіт у лабораторіях (відповідність приміщення технічним вимогам для встановлення обладнання), а також проведення періодичної метрологічної повірки лабораторного обладнання.	Здійснити закупівлю обладнання для лабораторій II-III рівнів. Забезпечити технічну допомогу спеціалістом з лабораторної діагностики туберкульозу Програми, міжнародних експертів, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс-лабораторії.
Розробити та затвердити для лабораторій III рівня порядок здійснення контролю якості досліджень з діагностики туберкульозу, які проводяться в лабораторіях II рівня, відповідно до національного протоколу.	Забезпечити технічну допомогу спеціалістом з лабораторної діагностики туберкульозу Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс - лабораторії.
Розробити та затвердити для лабораторій II рівня порядок здійснення контролю якості досліджень з діагностики туберкульозу, які проводяться в лабораторіях I рівня, відповідно до національного протоколу.	Забезпечити технічну допомогу спеціалістом з лабораторної діагностики туберкульозу Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс – лабораторії.
Визначити протитуберкульозний заклад, на базі якого буде створено відділення для лікування хворих зі стійкими до лікарських засобів формами туберкульозу.	Здійснити закупівлю вентиляційної системи, бактерицидних випромінювачів, респіраторів для персоналу Відділом діагностики та лікування туберкульозу Програми, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні».
Визначити й узгодити необхідні ресурси та джерела фінансування для організації ремонтних робіт у відділеннях, в яких будуть проходити лікування хворі зі стійкими до лікарських засобів формами туберкульозу.	Встановити та забезпечити гарантійне обслуговування вентиляційної системи, екранованих бактерицидних випромінювачів, забезпечити навчання персоналу (Відділ діагностики та лікування туберкульозу Програми, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні»).
Підписати меморандум про співпрацю з управлінням Департаменту з питань виконання покарань (далі - Департамент) з метою реалізації заходів, передбачених Програмою.	Забезпечити технічну допомогу відділом діагностики та лікування туберкульозу Програми.
Визначити та затвердити алгоритм взаємодії між регіональними закладами охорони здоров'я, управлінням МВС України в Харківській області та	Забезпечити технічну допомогу відділом діагностики та лікування туберкульозу Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».

управлінням Державного департаменту України з питань виконання покарань в Харківській області.	
Підписати Угоду про співпрацю з регіональним відділенням Товариства Червоного Хреста України з метою реалізації заходів, передбачених Програмою .	Забезпечити технічну допомогу відділом діагностики та лікування туберкульозу Програми, керівника Проекту Товариства Червоного Хреста України.
Брати участь у заходах по впровадженню державного реєстру хворих на туберкульоз.	Забезпечити технічну допомогу ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Сприяти проведенню контролю якості та забезпечити належні умови зберігання протитуберкульозних препаратів II ряду, закуплених в рамках реалізації Програми.	Забезпечити закупівлю протитуберкульозних препаратів II ряду. МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні». Забезпечити технічну допомогу відділом діагностики і лікування туберкульозу Програми.
Надавати звітність згідно із затвердженням МОЗ порядком звітності протитуберкульозної та амбулаторно-поліклінічної служб з індикаторів та показників, передбачених Програмою щодо організації протитуберкульозної допомоги.	Забезпечити технічну допомогу відділом моніторингу та звітності Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Брати участь у проведенні адвокаційних та інформаційних заходів.	Забезпечити організацію заходів відділом по адвокації, комунікації та соціальній мобілізації Програми.
Сприяти розробці плану розширення існуючої діяльності по профілактиці ВІЛ у сфері послуг по лікуванню та профілактиці туберкульозу.	Надавати додаткові гранти для неурядових організацій по профілактиці ВІЛ на основі концепції зниження шкоди в туберкульозних закладах.
Сприяти підготовці необхідної документації та здійсненню заходів для отримання гранту з питань інфекційного контролю.	Залучати гранти технічної допомоги зі сторони МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» для забезпечення інфекційного контролю за туберкульозом в центрі по боротьбі зі СНІДом.
Сприяти підготовці необхідної документації для отримання гранту громадськими організаціями з питань ДКТ і його реалізації.	Забезпечити технічну допомогу тубдиспансерам по створенню умов для ДКТ зі сторони МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні».

4.2. ОР сприятиме реалізації Програми шляхом виділення бюджетних коштів для фінансування відповідних заходів бюджетних установ, зокрема зазначених вище ремонтних робіт у лабораторіях і відділеннях.

4.3. Сторони можуть деталізувати свої зобов'язання шляхом складання графіків, робочих планів тощо, які становитимуть невід'ємну частину цього Меморандуму.

5. Організаційні форми співпраці

5.1. Для належного вирішення питань співпраці Сторін за цим Меморандумом проводитимуться регулярні зустрічі уповноважених представників Сторін.

5.2. Для належної координації дій і заходів Сторін за цим Меморандумом та вирішення поточних питань співробітництва Сторони визначають наступних осіб, відповідальних за забезпечення постійної та регулярної взаємодії:

- Стронов Андрій Олексійович, голова постійної комісії з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства та соціального захисту населення, - від ОР;
- Сіроштан Галина Миколаївна, заступник начальника Головного управління охорони здоров'я ОДА, - від ОДА;
- Білик Тетяна Романівна, керівник Програми, - від Фонду.

Відповідальні особи регулярно інформуватимуть керівників ОР, ОДА та Фонду про хід виконання цього Меморандуму, а також забезпечуватимуть регулярний обмін інформацією щодо діяльності Сторін стосовно впровадження цього Меморандуму.

5.3. За необхідності, для опрацювання будь-яких питань співпраці Сторони можуть створювати відповідні робочі органи співпраці (робочі групи тощо).

5.4. Реалізація положень цього Меморандуму відбувається також шляхом участі представників Сторін у більш загальних зустрічах та інших форумах зацікавлених осіб, у т.ч. зустрічах донорів, засіданнях комітетів, комісій тощо.

6. Основні показники області

Досягнення цілей цього Меморандуму вимірюватиметься згідно з такими показниками:

- відсоток бактеріовиділювачів (за мазком) серед нових випадків легеневого туберкульозу;
- відсоток діагностованих випадків туберкульозу (за мазком) у осіб, обстежених в лабораторіях загально-лікувальної мережі;
- смертність від туберкульозу - на 100 000 населення;
- відсоток випадків успішного лікування серед нових випадків легеневого туберкульозу (з позитивним мазком);
- відсоток випадків з повторним лікуванням серед випадків туберкульозу I-III категорії хворих;
- кількість лабораторій першого, другого та третього рівня.

Мету за цими показниками, узгоджену між ОР, ОДА та Фондом, надано у Додатку.

Перелік показників та мету може бути переглянуто на 2013-2015 роки за згодою Сторін.

7. Прикінцеві положення

7.1. Виконавці заходів Програми, вказані у пункті 4.1. (ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Державний департамент з питань виконання покарань, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», Товариство Червоного Хреста України), є отримувачами коштів Програми та своїми підписами засвідчують зобов'язання щодо реалізації відповідних заходів у регіоні.

7.2. Сторони усвідомлюють, що цей Меморандум не накладає на них жодних юридичних зобов'язань, однак будуть докладати усіх зусиль для добросовісного, своєчасного та належного здійснення зазначених у ньому заходів.

7.3. Жодна зі Сторін не може діяти від імені іншої на основі цього Меморандуму, якщо інше не визначено окремою домовленістю Сторін.

7.4. У рамках виконання цього Меморандуму Сторони діють виключно в межах та з дотриманням чинного законодавства України.

7.5. Усі суперечки за цим Меморандумом вирішуються шляхом переговорів.

7.6. Будь-які зміни до цього Меморандуму вносяться за погодженням Сторін, викладаються в окремому документі та підписуються уповноваженими представниками Сторін.

7.7. Цей Меморандум набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діятиме протягом всього часу реалізації Програми.

7.8. Цей Меморандум укладено в трьох примірниках, по одному для кожної із Сторін, при цьому всі три примірники є автентичними.

8. Реквізити і підписи Сторін:

Благодійний фонд «Розвиток України»:

м. Донецьк, вул. Гостишева, 117

Від Фонду:
Директор фонду
Заболотний А.О.

М.П.

Погоджено:

Директор ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України»

_____ (О.М. Стельмах)

Голова Державного департаменту України з питань виконання покарань

_____ (О.В. Лісіцков)

Виконавчий директор МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні»

_____ (А.О. Клепиков)

Президент МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я»

_____ (К.О. Гамазіна)

Президент Товариства Червоного Хреста України

_____ (І.Г. Усіченко)

_____

_____ (Галачан, О.В.)

Перелік основних показників Харківської області

№ п/п	Назва показника	Показник	
		Вихідний	Плановий
1.	Смертність від усіх форм туберкульозу (на 100 тис нас)	Вихідний	13,9
		Плановий	13,6
2.	Успішне лікування серед нових випадків легеневого туберкульозу з позитивним мазком (%)	Вихідний	46,0
		Плановий	53,0
3.	Кількість бактеріовиділювачів з позитивним мазком серед нових випадків легеневого туберкульозу (%)	Вихідний	43,6
		Плановий	46,0
4.	Кількість випадків з бактеріовиділенням серед обстежених пацієнтів на КСП у закладах первинної медико-санітарної допомоги (%)	Вихідний	1,0
		Плановий	1,5
5.	Відсоток випадків з повторним лікуванням серед випадків туберкульозу I-III категорії хворих (%)	Вихідний	25,2
		Плановий	23,0
6.	Кількість лабораторій I рівня	Вихідний	45
		Плановий	40
7.	Кількість лабораторій II рівня	Вихідний	9
		Плановий	5
8.	Кількість лабораторій III рівня	Вихідний	2
		Плановий	1

Примітка

Вихідні показники – показники за 2009 - 2010 рік.

Планові показники – показники на 2012 рік.